

Nyt fokus i **BESKÆFTIGELSE- INDSATSEN**

- Hurtig
- Hyppig
- Personlig

Et værdifuldt valg

krifa
Kristelig Fagbevægelse

Nyt fokus i beskæftigelsesindsatsen

Formål

Formålet med et nyt fokus i beskæftigelsesindsatsen og behovet for et nyt dagpengesystem handler om at ændre fokus fra det nuværende kontrolsystem. Der skal i højere grad være en styring ud fra arbejdsmarkedets og den enkelte lediges ønsker og behov. Det nuværende system bygger på pligter og rettigheder i forhold til, hvor lang tid den enkelte har været ledig. Dette udmøntes ofte i kontrol og aktivering.

Der er brug for et kursskifte. Et nyt system skal være fremadrettet med fokus på beskæftigelse og den enkeltes muligheder og forudsætninger. Indsatsen skal tage udgangspunkt i principper om hurtig, hyppig og personlig kontakt.

Et nyt fokus i beskæftigelsesindsatsen skal sikre mindre kontrol, mindre proces- og regelstyring og langt mere mål- og resultatstyring. Der skal være størst opmærksomhed og hjælp til personer, hvor der er de største udfordringer med at finde nyt ordinært job. Det skal i højere grad være muligt at målrette indsatsen mod den enkelte lediges behov.

Fokus skal flyttes fra muligheden for at få dagpenge til muligheder for at få job - vi skal tænke mere i beskæftigelse end i ledighed og dagpenge.

Nuværende dagpengesystem – et reaktivt system

Det nuværende dagpengesystem fokuserer på rettidighed, herunder rettidighed i samtaler og aktiveringstilbud til den ledige. Der fokuseres på kollektivt bestemte tidsfrister og en standardiseret opfølgning på handlinger og pligter. Indsatsen er styret af ledighedens længde frem for den enkelte lediges ønsker og behov. Systemet fokuserer på rettigheder og muligheder for at få dagpenge i en periode uden arbejde, når bestemte kontrolhandlinger er opfyldt - et reaktivt dagpengesystem.

Fremtidens beskæftigelsessystem – et proaktivt system

Der er behov for et helt andet fokus i et fremtidigt system. Indsatser og opfølgning skal være rettet mod beskæftigelse og have et fremadrettet fokus på kommende muligheder og ordinære job. Et system, der langt tydeligere tager udgangspunkt i den enkeltes muligheder og forudsætninger - et proaktivt beskæftigelsessystem, der er fleksibelt og bygger på tillid og personligt ansvar.

Mennesker er forskellige og skal behandles forskelligt. Derfor skal der tages udgangspunkt i den lediges behov, så der bliver en effektiv og målrettet indsats. Dialog og kontakt med den arbejdssøgende skal give værditilvækst for vedkommende. Den ledige skal mødes med respekt.

Indsatser og muligheder for den ledige skal ikke først og fremmest være styret af rettidighed og ledighedens længde, men efter den lediges behov. Personer, der umiddelbart har mulighed for hurtigt selv at finde ny beskæftigelse, skal have større frihedsgrader til dette, end personer der har andre problemer ud over ledighed. Et system, der bygger på princippet om en hurtig, hyppig og personlig kontakt.

Baggrund

Det nuværende dagpengesystem er de senere år væsentligt ændret. Dagpengeperiodens længde er senest reduceret fra 4 til 2 år. Der er dog ikke sket ændringer i de første 2 år af ledighedsperioden. Her er indsatser og handlinger som hidtil.

Det er i de første ledighedsuger, at jobmotivationen og -engagementet er størst, uanset den lediges kompetencer. Dermed er det også her, der er de største muligheder for en positiv effekt med den individuelle og aktive sparring og coaching af den ledige.

Hovedretninger i et nyt beskæftigelsessystem

To år med halvt statsbidrag for unge

Det er vigtigt, at der er god tilslutning til det frivillige forsikringsystem mod ledighed, som a-kasserne er. For at opnå dette bør det være billigere at blive medlem. Specielt er det afgørende i fremtiden, at unge tidligt indmelder sig i en a-kasse, da a-kassen i det nye beskæftigelsessystem skal være en aktiv medspiller for den enkelte ledige på vej mod det kommende job.

Arbejdsmarkedskommissionen foreslår at halvere forsikringsbidraget til a-kasserne for personer over 30 år og nedsætte forsikringsbidraget til en fjerdedel for unge under 30 år.

Kristelig Fagbevægelse foreslår:

Personer under 30 skal i de første to år, de er medlemmer af en a-kasse, kun betale det halve af statsbidraget. Det giver et incitament til tidligt at melde sig ind i en a-kasse.

Årlig omkostning

Hvis alle under 30 år får halveret statsbidraget i 2 år, vil det i opstartsperioden omfatte ca. 280.000 personer. Efter 2 år vil alle, som har fået nedsættelse på statsbidraget, betale det fulde bidrag. Det er således herefter alene nyforsikrede, der får nedsættelse. Det anslås ud fra tilgængelige tal, at den årlige tilgang af forsikrede under 30 år er på ca. 36.000 personer. Dvs. ca. 72.000 får kontingentnedsættelse. Et halvt statsbidrag vil månedligt udgøre 150 kr. pr. person.

Opstart med 280.000 personer, der får en nedsættelse på 1.800 kr. årligt. Det er en årlig omkostning på 504.000.000 kr.

Efterfølgende år får 72.000 personer en nedsættelse på 1.800 kr. årligt. Det er en årlig omkostning på 129.600.000 kr.

Det kan overvejes, at det alene er nyforsikrede, der får kontingentnedsættelse.

En nedsættelse af statsbidraget vil forventeligt bevirke, at betydelig flere bliver forsikret, og dermed give større indtægter og fremme en ønsket udvikling på arbejdsmarkedet. Flere forsikrede unge vil formentlig også give besparelser på andre offentlige ydelser.

På vej mod ledighed - hurtig og aktiv indsats

Hurtig og aktiv kontakt til den person, der er opsagt og på vej mod ledighed, er afgørende for at komme tilbage til ordinær beskæftigelse. Den opsagte er motiveret til hurtigt at komme i beskæftigelse.

Kristelig Fagbevægelse foreslår:

Når en medarbejder bliver opsagt, skal der igangsættes initiativer, der hjælper den opsagte hurtigt tilbage til ordinær beskæftigelse. Målet er det samme, som når en virksomhed foretager afskedigelser i et større omfang. Her kan den opsagte tilbydes jobsøgningskurser og en plan for, hvordan de hurtigst muligt opnår ny beskæftigelse.

En hurtig indsats skal igangsættes for at hjælpe berørte medarbejdere med at finde et nyt job.

Indsatsen varetages af a-kasserne.

Vi anbefaler, at arbejdsgiveren har indberetningspligt til Indkomstregisteret om opsigelsen. For at sikre, at ansatte med kort opsigelsesvarsel ikke skal indberettes, sker dette først 6 arbejdsdage efter opsigelsen. Indberetningen skal dog tidligst ske 3 måneder før, et opsigelsesvarsel udløber.

Arbejdsløsheds-kassen skal tidligt og inden evt. ledighed indtræder aktivt medvirke til at vejlede den opsagte med henblik på en hurtig tilbagevenden til ordinær beskæftigelse. Arbejdsløsheds-kasserne har en hovedrolle med at stille relevante værktøjer til rådighed for den opsagte.

Fx:

- Karriererådgivningssamtaler
- Digitale jobsøgningsforløb
- Andet, der kan fremme jobsøgning, eksempelvis Individuel Kompetence Afklaring - IKV

Den opsagte udarbejder senest en uge efter opsigelsen et synligt CV på Jobnet.

Fakta

Kristelig Fagbevægelse har erfaret, at medlemmer, der tager imod et tilbud om karriererådgivningssamtale i en opsigelsesperiode, i langt de fleste tilfælde får beskæftigelse, inden opsigelsesperioden er udløbet. Helt op til 80 % kommer ikke i ledighed.

I Tyskland findes en lignende ordning om jobsøgning i opsigelsesperioden. Her gives der karantæne i op til en uge, hvis den opsagte ikke har søgt job i opsigelsesperioden.

Enkelt og målrettet

Et nyt beskæftigelsessystem skal have fokus på enkelhed og gennemskelighed for såvel den forsikrede som parterne i systemet.

De ledige har en naturlig tilknytning og kontakt til deres egen a-kasse. A-kassernes opgave bør være at handle aktivt over for deres medlemmer. Fokus bør være rettet mod vedkommendes behov og være fremadrettet på kommende muligheder for beskæftigelse. Den ledige skal opleve den hjælp, de får fra den forsikring, de har valgt, som relevant og aktuel.

Den ledige skal vises respekt og opleve, at handlinger er målrettet vedkommende.

Den ledige i centrum - ikke administrationen

Dobbeltadministration giver ingen værdi, hverken for den ledige eller for systemet. Den lediges dobbeltkontakt til såvel jobcenter som a-kasse skal forenkles. Det skaber forvirring og irritation for den ledige. Det er resursepild, og jobsøgningsfokus forvirres med to rådgivningsinstanser.

Når arbejdsløsheds-kassen allerede ved opsigelsen skal vejlede den opsagte, er der ved ledighedens indtræden allerede et godt kendskab til, hvad der kan hjælpe den ledige tilbage i job.

Dette kendskab skal fremover bruges proaktivt, således at a-kassen med en hurtig, hyppig og personlig indsats hurtigst muligt medvirker til at bringe den enkelte ledige tilbage i ordinær beskæftigelse.

I det nuværende dagpengesystem er perioden, hvor den ledige kan få dagpenge, forkortet fra 4 til 2 år. Der er også behov for at lave den første tid i ledighedsperioden mere aktiv og målrettet. En kortere dagpengeperiode bør samtidig medføre en endnu mere målrettet indsats i den relativt korte tid, som den ledige kan modtage dagpenge.

Kristelig Fagbevægelse foreslår:

Al kontakt og hovedansvar for dialogen i opsigelsesperioden og de første 6 måneder af en ledighedsperiode varetages fremover af a -kassen.

A-kasserne rådgighedsvurderer den ledige og kender dermed den lediges kompetencer, evne og vilje til at klare sig på det aktuelle arbejdsmarked.

A-kasserne skal i denne første del af ledighedsperioden have mulighed for at udarbejde en jobplan i samarbejde med den ledige. En jobplan skal ikke afhænge af ledighedens længde, men af den lediges behov. Jobplanens indhold skal give mulighed for aktiviteter, der hurtigt bringer den ledige tilbage i ordinær beskæftigelse.

- A-kassen, der har visiteret den ledige, kender vedkommende og skal have mulighed for at visitere til nødvendige jobsøgningsforløb. Finansieres af jobcenteret (staten)
- Jobformidling
- Uddannelsesvejledning
- Individuel Kompetence Afklaring - IKV

A-kassernes formål bør ændres, så det bliver muligt at udøve en langt mere aktiv rolle i beskæftigelsesindsatsen.

Hvad sker der efter 6 måneder?

Personer, der efter 6 måneders ledighed fortsat er uden beskæftigelse, skal som i det nuværende dagpengesystem også være i dialog med jobcenteret.

A-kasserne rådgighedsvurderer fortsat den ledige, og jobcenteret iværksætter de nødvendige handlinger for at fremme ordinær beskæftigelse.

Personligt og behovsbestemt

Et nyt beskæftigelsessystem skal bygge på personligt ansvar og tillid og på minimumsrettigheder frem for på kontrol og rettigheder i samtaler og aktivering.

Mennesker er forskellige og skal behandles forskelligt. Der skal tages udgangspunkt i den lediges behov, så indsatsen bliver effektiv og målrettet. Dialog og kontakt med den ledige skal give værditilvækst. Udgangspunktet skal være den lediges behov og arbejdsmarkedets udvikling frem for systemets krav.

Alle ledige har ikke brug for samme hjælp og vejledning. Det er respekt for den enkelte at tage udgangspunkt i vedkommendes egne resurser og muligheder.

Kristelig Fagbevægelse foreslår:

Et nyt beskæftigelsessystem skal bygge på minimumsrettigheder til den forsikrede. Der skal være en visiteringssamtale senest efter 4 ugers ledighed. Her fastlægges den fremtidige kontakt med a-kassen og de indsats, der skal sættes i gang.

En visiteringssamtale kan indeholde afklaring af egne kompetencer og muligheder. Den kan også afdække muligheder ud fra arbejdsmarkedets behov. A-kassen skal sammen med den ledige tilrettelægge forløbet for at komme i ordinær beskæftigelse.

Anvendelse af minimumsrettighederne skal være individuelt bestemt. Den ledige har altid ret til en samtale, når vedkommende ønsker det. Der skal være ret til mindst 5 samtaler om året og mindst hver 3. måned. Den ledige kan som i dag altid indkaldes til en samtale.

Der skal være frihed for a-kassen til at tilrettelægge indsatsen efter, hvad den jobsøgende og arbejdsmarkedet har af behov. Herved frigøres resurser til dem, der har brug for det, og der kan bruges færre resurser på de velkvalificerede og afklarede jobsøgende.

Kristelig Fagbevægelse har i en periode sammen med et jobcenter forsøgt at udpege ledige med andre problemer ud over ledighed. Der er igangsat initiativer og handlinger til at afdække de identificerede udfordringer. Personerne er herigennem kommet betydeligt tættere ordinær beskæftigelse. Aktiviteterne er dog påbegyndt for sent i ledighedsperioden. En tidligere indsats kunne hurtigere have afdækket, hvilke initiativer der var behov for.

En aktiv ledighedsperiode

En vigtig forudsætning for stabil tilknytning til arbejdsmarkedet er opdateret viden. Dette kan ske gennem såvel grunduddannelse som efter- og videreuddannelse.

En periode uden job skal bruges aktivt med det formål at fremme ordinær beskæftigelse i fremtiden. En ledighedsperiode kan også bruges til at opkvalificere kompetencer til fremtidig beskæftigelse.

Visiteringssamtalen, der holdes med den ledige inden 4 uger efter, at vedkommende er blevet ledig, skal også indeholde fokus på kompetenceløft for at opnå varig og stabil beskæftigelse.

Beregninger viser, at unge, der får en ungdomsuddannelse, har en højere arbejdsmarkedstilknytning, end dem der ikke får en uddannelse.

Næsten 20 år efter folkeskolen er det ca. 90 % af de unge med en ungdomsuddannelse, der er i beskæftigelse, mens det for de unge uden en ungdomsuddannelse kun er ca. 70 % der er i beskæftigelse.

De politisk fastsatte mål om, at 95 % af en ungdomsårgang skal have en uddannelse, skal også understøttes i en ledighedsperiode.

Kristelig Fagbevægelse foreslår:

Ved visiteringssamtalen skal alle ledige kortuddannede og ledige uden uddannelse have pålagt et afklaringsforløb med det formål at afdække grundlaget for at få et kompetenceløft. Der skal fokuseres på fremtidige beskæftigelsesmuligheder.

Alle ledige under 30 år, der ikke har en kompetencegivende uddannelse, skal ved ledighed have udarbejdet en kompetenceafklaring med det formål at blive opkvalificeret. Der skal fokuseres på uddannelser i områder med varige beskæftigelsesmuligheder.

De nuværende regler om 6 ugers selvvalgt uddannelse ændres. Fokus bør være på indhold og ikke på tid. Den ledige skal således have mulighed for at anvende et fastsat beløb, der ikke er bundet op på uddannelseslængde. Kan der opnås bedre effekt ved at anvende det samme beløb på et kortere kursusforløb målrettet vedkommende, skal dette være muligt.

Det skal være muligt for a-kassen at udbetale en indkomstudligning til medlemmer på uddannelse, når de er på SU eller dagpenge i forhold til almindelig løn ved beskæftigelse.

Virksomheder - en aktiv part

Det er vigtigt, at der til stadighed er et aktivt samspil mellem alle parter på beskæftigelsesområdet. Virksomheder bør langt mere aktivt påtage sig et samfundsansvar for at sikre, at arbejdsstyrken også i perioder med højere ledighed holdes opdateret. Der bør være en større solidaritet blandt virksomheder for at sikre, at arbejdskraften er opdateret. Fx kan barselsudligningsfonden inspirere til solidaritet på et område, der tidligere ramte bestemte brancheområder.

De nuværende muligheder med forskellige regler for ansættelse med løntilskudsjob i offentlige og private virksomheder skal ændres. Her sker der i dag en urimelig forskelsbehandling og skævvridning. Der skal være en langt stærkere opfølgning og formål med praktikperioder på løntilskud eller dagpenge.

Kristelig Fagbevægelse foreslår:

Der skal være et formål med, at den ledige i en periode er i løntilskud i en virksomhed. Der skal ikke fremover være forskel på regelgrundlaget for løntilskud i offentlige og private virksomheder. Kristelig Fagbevægelse foreslår to modeller for praktikperioder:

Praktik med forventning om job:

I en periode på maks. 6 måneder tilknyttes vedkommende en virksomhed. Der skal være et tilsagn om, at vedkommende efter tilskudsperioden kan opnå beskæftigelse på ordinære vilkår. Der er ikke pligt til anden jobsøgning i denne periode. Hele arbejdsindsatsen skal være på at opnå beskæftigelse i den pågældende virksomhed. Der tilknyttes på arbejdspladsen en personlig mentor i forløbet.

Afklaring - erfaring - trainee:

I en periode tilknyttes vedkommende en virksomhed i maks. 6 måneder. Praktikken bruges som afklaring på fremtidsmuligheder med det formål at få erfaring og opkvalificering. Vedkommende står til rådighed og er almindelig jobsøgende i perioden. Evt. kan der aftales, at virksomhedspraktikken er på et reduceret timetal, så der fortsat er tid til jobsøgning.

I begge situationer udbetales normal løn i perioden. Virksomheden får lønrefusion svarende til dagpengebeløbet.

Dagpengeperiodens længde

Et dynamisk beskæftigessystem skal tage udgangspunkt i det aktuelle arbejdsmarked. Systemet skal tage højde for de skiftende samfundskonjunkturer. Den enkelte forsikrede skal være sikret mod samfundsforhold, vedkommende ingen indflydelse har på.

Arbejdsmarkedskommissionen foreslår, at når ledigheden inklusive de aktiverede overstiger 7 % forlænges perioden med 6 måneder. Når ledigheden bliver meget høj - 9 % - forlænges perioden yderligere med 6 måneder.

Kristelig Fagbevægelse foreslår:

Et system med fleksibel længde af dagpengeperiode. Normal dagpengeperiode er som nu 2 år. Når ledigheden stiger væsentligt over et lovfastsat niveau, forlænges perioden til maks. 3 år. På den måde får vi et dagpenge-system, der ikke har social slagside.

Dagpengebeløbets størrelse

Den personlige og behovsbestemte indsats skal tilrettelægges, så den er motiverende og fremmer beskæftigelsen. Dagpengebeløbets nuværende størrelse er fornuftig og bør fortsætte efter samme principper som nu. Der skal fortsat være mulighed for, at der kan tegnes private tillægforsikringer, der giver en højere udbetaling end de lovfastsatte.

Mere målstyring mindre regelfokus

Det er kendt, at det, der måles på, også er det, der bliver fokuseret på. De nuværende regler for refusion til a-kasser og jobcentre bør ændres. Der skal være fokus på resultat- og målstyring. Frihedsgraden til at opnå resultater bør være høj.

Der skal være et klart incitament for både den jobsøgende, a-kassen og jobcenter til at fremme beskæftigelse og uddannelse.

Arbejdsmarkedskommissionen foreslår en model, hvor den statslige refusion til kommuner udgør 100 % den første måned, en person har været på offentlig forsørgelse. Derefter 65 % fra andet til tolvte måned, og 35 % mellem ét og tre år (på dette tidspunkt var dagpengeperioden for forsikrede 4 år).

Kristelig Fagbevægelse foreslår:

Refusion skal være med udgangspunkt i resultater. Følgende parametre kan indgå i en refusionsmodel

- hurtigere i beskæftigelse - refusion efter gennemsnitlig varighed i ledighed
- fastholdelse - refusion efter andel, der er i beskæftigelse efter fx 3 måneder
- refusion, der reduceres efter længde i ledighed, fx reduceret efter 3 og 6 måneders ledighed og herefter uændret
- der udarbejdes gennemsnitstal for sammenlignelige a-kasser, så refusion tager hensyn til brancheudsving.

Nyt fokus i beskæftigelsesindsatsen

Kan forlænges med 1 år

2 års dagpengeperiode

	Opsagt	Visiterings samtale	A-kassen 6 måneder	A-kassen 18 måneder	Jobcenter
Indmeldelse i a-kassen					
INDSATS					
Halvering af statsbidrag i 2 år til unge under 30 år	Arbejdsgiver indberetter opsigelse til Indkomstregister. A-kassen stiller relevante værktøjer til rådighed som inspiration.	A-kassen holder visiterings-samtale senest 4 uger efter ledighed	- Individuel fokusering ud fra behov - A-kassen har al kontakt til den ledige i de første 6 måneder. - Kompetenceløft til ufaglærte	TO FORMER FOR AKTIVERING Praktik med forventning om job maks. 6 måneder. Afklaring af fremtid - maks. 6 måneder - Ens offentlig og privat - Normal løn, virksomheder får lønrefusion	
FORMÅL	Forebygger ledighed	Individuel indsats afklares	Hurtig og personlig indsats	Virksomhedspraktik ved jobfokus eller afklaring	Konjunkturafhængig